

СВОБОДА

LIBERTY

Часопись для руского народа въ Америцѣ и органъ „Руского Народного Союза“.

Рѣкъ VIII.

Мт. Кармель, Па. Четвергъ 12-го Цвѣтня 1900.

Число 14.

КАЛЕНДАРЬ.

Цвѣтъ.	Свѣтъ.
12 Ч.	Юлианъ Листовичъ
13 П.	Упатий Судота.
14 С.	Лазарь, Мар. Глнт.
15 Н.	6. Поста. (Цвѣтна) Тит. Гелд.
16 П.	Никита
17 В.	Иосифъ и Георгій преп.
18 С.	Георгу и Агаполъ

ЗМѢСТЪ.

Справы „Союза“ — Шляхъ бѣдноты.
— Уваги передъ годовою конвенціею „Р. Н. Союза“ — Вѣсти изъ Америки, — Новинки, — Посмертныя вѣсти, — Свѣдѣн. — Фейлетонъ: Лѣтъ на горѣвку, — Русо-англійскій проводникъ, — Оголошене.

Увага.

Хотѣи приступити до „Союза“ най посылають вступне и мѣсячне до кассера:

Mr. Kond. Kotanczyk
Box 127
SHAMOKIN, PA.

И увѣдомлять секретаря по адресу:

Rev. Antony Bonczewsky
10 May Str.
ANSONIA, Conn.

Хто хоче записати собѣ одинокъ, * * *

* РУСКУ, *
* РОБОТНИЧУ ГАЗЕТУ, *
най пише на адресъ:

„SVOBODA“
P. O. Box 13
MT. CARMEL, PA.

СПРАВЫ „Р. Н. СОЮЗА“.

Оголошене.

Отсимъ повѣдомляемо всѣхъ членѣвъ и мѣсячныхъ секретарѣвъ, що головна конвенція делегатѣвъ за плечима и лишъ несповна два мѣсяцѣ дѣлѣти насъ въ неп. Про те каждый доро- слый членъ „Союза“ есть обовязанный зло- жити 25 цнт. на розхо- ды конвенціи. Каждый

дорослый членъ муситъ пла- тити тыхъ 25 цнт. передъ конвенціею ще передъ зам- кненьемъ рахунку и концемъ нашего урядованя подѣ за- грозою застосованя ухвалы въ томъ напрямѣ. Часъ до выплаты тыхъ 25 цнт. суть лишъ мѣсяцѣ: цвѣтень и май.

Мѣсяцевъ секретарѣ „Со- юза“ мають ти грошѣ ра- зомъ зъ мѣсячнымъ водо- слати касиерови, а головно- го секретаря повѣдомити, зазначивши выразно суму зобрану на розходы конвен- ціи.

Апсонія, Конн. 5. цвѣтня 1900.
Юрій Хвилько, Ант. Бончевскій
предсѣдатель, секретари.

Въ другой половинѣ марта 6. р. приступили до „Р. Н. Со- юза“ слѣдующіи новы членѣ:

Мт. Кармель, Па.

Число въ год. членѣ:

39. Войнякъ Михаилъ 105

Mayfield, Pa.

40. Павлякъ Дмитро 113

Olyphant, Pa.

41. Куряло Михайло 1317

42. Митренко Яковъ 1852

43. Тренбачъ Іоанъ 1852

Priceburg, Pa.

44. Турокъ Текля 1326

Yonkers, N. Y.

45. Сисакъ Теодозія 1853

46. Драганъ Ольга 1853

Glen Lyon, Pa.

47. Кухаръ Василь 1366

West Pawlet, Vt.

48. Фецичъ Иванъ 1410

Sayre, Pa.

49. Чиганъ Семко 1213

Jessup, Pa.

50. Романъ Осифъ 120

51. Хованецъ Денисъ 120

52. Вартокъ Юрій 126

Plymouth, Pa.

53. Бекеръ Осифъ 1529

54. Гулицъ Стефанъ 1854

55. Бирешъ Иванъ 1854

56. „ Анна 1855

57. Калавкевичъ Стефанъ 1855

58. „ Кондрать 1856

59. „ Марія 1856

Northampton, Pa.

60. Кравчишинъ Николай 1857

61. Япчико Андрей 1857

62. Дюра Михайло 1858

63. Макара Кость 1858

64. Мотко Федоръ 1859

65. Костикъ Михайло 1859

66. Пестеръ Максимъ 1860

67. Парацанъ Иванъ 1860

68. Конъ Гриць 1861

69. „ Иванъ 1861

70. Шипякъ Юрко 1862

71. Мацко Семко 1862

72. Вартошко Михайло 1863

Jersey City, N. J.

73. Шафранъ Иванъ 1020

74. Осифъ 1863

75. Калавукъ Стефанъ 1864

Shamokin, Pa.

76. Демченко Михайло 1563

77. Олесевичъ Юліанъ 1864

78. Лабовскій Андрей 1865

79. Склишаръ Михайло 1865

80. Олесевичъ Матвій 1866

81. Висоцкій Стефанъ 1866

Lansford, Pa.

82. Галко Юрій 1265

Christopher, Pa.

83. Лешо Осифъ 62

Old Forge, Pa.

84. Мелима Псаанъ 1867

85. „ Марія 1867

Всѣхъ новыхъ членѣвъ присту- пило въ мартѣ 85, зъ того дѣтей ледво 13.

Ант. Бончевскій секретарь

Квитъ.

Симъ посвѣдаю, що-мъ одержа- ла зъ насъ „Р. Н. Союза“ посмерт- ну заповню по бл. н. мѣстѣ мужику

Андрею Пастеряку, въ сумѣ \$600

словомъ шѣсть сотъ долларѣвъ. За

такъ скору выплату посмертного

скадаю „Союзомъ“ сердечну подяку.

МсАфо. Па. 31. марта 1900.

Зувиния Пастерякъ.

ПРИ СВѣДѢНІАХъ:

Иванъ Посыпанко,

Иванъ Ковба.

Шляхъ бѣдноты.

Мы звычайно протву- ставимо бѣднотѣ богатству и думаемо, що богатство мае всѣ роскоши, а бѣднотѣ только кривду, жалъ, не- достатки. А оно неконче правда. Бѣднѣ люде такъ само можуть бути веселѣ, задоволенѣ, щасливѣ, такъ само можуть тѣшити спмъ хорошимъ бѣлымъ свѣтомъ, хотяи та утѣха и радѣсть не буде такою, якъ у бо- лѣхъ, котрі жиють вѣллями ми выгодами.

Только одна кляса бѣд- ныхъ людей, котрыхъ на- зыву бѣднотю, муситъ бути усунена въ людскыхъ по- чуванъ, головно тому, що ихъ бѣднотѣ не дае имъ можности бути свободными. Для нихъ нема усмѣху сон- ця, алѣ блеску радости. Терпѣне, бознѣ, блудъ, про- ступки складують ся на ихъ жите; а они самѣ крутитъ ся на томъ свѣтѣ, не зна- ючи щастя и спокою.

До сего клясы можуть ча- еомъ належати люде зъ такъ званомъ середнои клясы, но по большѣй части належать до неи люде зъ робитничо- го стану.

Ученѣ люде кажутъ, що теперѣшній суспѣльный вод- носины суть причиною, що бѣднота пстнуе. Не будь конкуренціи мѣжъ капита- ломъ, нема и бѣдноты. Бѣд- нота виростае тому, що лю- де стоять зъ собою въ бор- бѣ за пиматокъ хлѣба. Прав- да, що цивилизація не вы- магае того, чтобы бѣднота пстновала, але коли цивили- зація сотворюе стосунки водновѣднѣ для зросту бѣд- ноты, она муситъ за сѣ сто- сунки бути одвѣчалпа и за сѣ стосунки всю вину понести.

Америка хвалитъ ся звы- чайно, що въ нѣй росте бо- гатство, достатки, выгоды. А що она має у себе пов- но бѣдноты, о томъ мало хто и згадае. Та ученѣ не болятъ ся водкрыти правды и показати свѣтови темноту тамъ, де нема свѣтла.

Стосунками, въ якихъ живе темнота въ Америцѣ, занимаюсь кѣлька людей. Они водкрыли, що въ Аме- рицѣ есть около 3 міліоны цѣлковитыхъ бѣдаковъ, ко- трѣ мусятъ утримувати ся зъ уряду, або милосердны- ми товариствами, що ти 3 міліоны по большѣй части не зъ своєю вины зѣстали бѣдаками, що задлятого у- рядѣ повинны тою спра- вомъ заняти ся и такъ по- провадити, чтобы вѣльна Америка не бачила у себе жадныхъ несчастныхъ со- творѣвъ людскихъ.

И се есть справедливо, чтобы урядъ сею справою занявъ ся, зъ причины, 1) що люде не зъ своей (по большѣй части) вины зѣи- ли на бѣдсладѣхъ; 2) що урядѣ, якъ верховный у- рядѣ надъ всѣми своими горожанами, має обовязокъ надъ ними ростянути свою опѣку.

Та поки се стане ся, мы застановимо ся надъ нашою рускою бѣднотю въ Аме- рицѣ. Кѣлько еи есть? Если американской бѣдноты ра- хують такъ богато, то и напѣ муситъ бути спора пачка. Американцѣ раху- ютъ на кождыхъ 20 людей одного нуждаря, а мы мо- жемо порахувати такъ само, хочъ певно въ насъ оно зъ- тымъ муситъ бути горше. Если бы мы мали 100 ты- сячъ нашихъ людей въ А- мерицѣ, то мали бысьмо 5 тысячѣвъ нуждарѣвъ. Чп се возможно? Я вѣркъ, що ихъ

маемо только, а може и больше. Подивѣмъ ся на сразу зъ иного боку. Нужда робѣтника повстае головно зъ трѣхъ причины: 1) слабѣсть и смертъ; 2) бракъ занятя, 3) пьянство. На слабѣсть и смертъ за- асекурованы маемо ледви якихъ 15 тысячъ; людей, котрі бы не мали занятя маемо дуже много (мы май- же всѣ „лѣбры“), а пиянь- ство мѣжъ ними дуже а дуже звычайно. Чп-жъ не будемо ихъ мати бодай 5 тысячъ такихъ, котрі мусятъ спускати ся на чужу ласку и опѣку? Чп-жъ нема ихъ только?

Америка, правда, вѣль- ный край, але не для насъ. Бо коли мы маемо ажъ такъ богато людей, котрі самѣ себе лишены, не можуть на себе заработать, самѣ на себе постаратися, самѣ о себе по- дбати, то якъ мы можемо бути вѣльнѣ? Воля, свобода пдуть за независимымъ становискомъ, а мы, навѣтъ тотѣ, котрі на себе зароб- ляють, сьмо все и всюды зависимѣ, почавши въ най- нѣшнемъ форманѣ.

Насъ чекае бѣда, велика бѣда, если мы на часть сла- бости и смерти не будемо забезпеченѣ; если мы зъ лебрѣвъ не выйдемъ на „workingmen-ѣвъ“, если п- янство у насъ, якъ налѣтъ, дальше буде истновати.

Насъ чекае дорога бѣдно- ты, если мы не будемо, якъ американскій сѣтисены, до- магатися у урядѣ и мѣстѣ для насъ помощи дорогою политичною, если наконецъ, въ змаганю робѣтничихъ юний будемо стояти особѣ- някомъ, якъ вѣчній чужан- цѣ. Насъ чекае шляхъ бѣд- ноты, безпросвѣтный, тем- ный ажъ до гробовои домки. Чп пойдѣмъ тымъ шля- хомъ?

Павло Тимкевичъ.

Уваги передъ годов. конвенціею „Р. Н. Союза“.

Незадовога вже, бо только за повтора мѣсяця, має вод- бутися VI. головна конвен- ція нашего товариства „Р. Н. Союзъ“. Пора бы вже, чтобы наши люде подавали свои гадки, якѣ могли-бъ ухвалюватися на головной конвенціи; бо и по що-жъ пойдуть тамъ делегаты, если бы не мали надъ чимъ ра- дити? Делегаты повинны радити надъ такими спра- вами, котрі приносили бы якіе-бъ пожитокъ для нашо- го товариства, тай дбати о- тое: якимъ бы способомъ помочи и просвѣтити на- шихъ русскихъ робѣтничѣвъ ту въ Америцѣ. Если-бъ наши люде брались больше до просвѣты, то и лучше-бъ могли и знали жити, такъ якъ американцѣ, або инші народы.

Зъ той причины, що кон- венція „Р. Н. Союза“ за плечима, я побоююсь, що делегаты не мали бы надъ чимъ радити, то-жъ осмѣ- ляюсь подати тутъ одень проектъ подѣ розвагу деле- гатамъ, надъ котрымъ, га- даю, повинны застановитися. Проектъ сей не дуже труд- ный, а мѣгъ бы принести богато корысти для насъ.

Якъ другой люде, такъ и мы повинны дбати о тое, чтобы чимъ разъ чѣсь боль- ше и нового учиться. Ба, але якъ? Чп мало есть ще та- кихъ нашихъ Русинѣвъ по- рѣжныхъ кутахъ та „печахѣ“, котрі кромѣ своєї щоденной работы про нѣчо больше не дбають, а книжку або газе- ту може и цѣлый рѣкъ не читають. А чому? Во нѣ-

(Продовжене на другой сторонѣ).

ЛѢКЪ НА ГОРѢВКУ.

(Казочка зъ устъ народа).

Подать Осипъ Шанто.

(Конецъ.)

Гринько остоивѣвъ, зчервонѣвъ ся, тай не знае, що тутъ и сказати. А сердце такъ ему бе ся, такъ валитъ, що здавало ся, на всю церкву чу- ти. А все те зробивъ польскій ксьовдѣ, вѣнь ходивъ вѣсюды за нмъ назирѣмъ и слѣдивъ ко- ждый Гриньковъ крокъ; вѣнь змовѣвъ ся зъ дру- гими ксьовдзми, абы его втягнути до захристіи и выбадавши добре, насмѣяти ся зъ него. Але тимчасомъ ему тамъ оповѣли, що Гринько стра- пенный пиянско, що вже пропивъ кѣлька мор- говъ поля, що вѣнь якъ упе ся, то готовъ на одень разъ усе пропити та жидамъ воддати, отже хотѣвъ видно цѣсь зъ Гринькомъ зробити. Але Гринько опанувавъ печуваный страхъ.

— Гмъ... гмъ... подумавъ вѣнь у своѣй ще не зовѣмъ вытверженой головѣ — якъ они тамъ лишь доведѣють ся, шо то я, то готовъ минѣ такъ лазно справити, шо и по вѣкъ не забуду!.. Гмъ... гмъ... шо ту робитоньки, тай шо минѣ нещасливому дѣяти?..

А тутъ нема часу довго штудерувати, бо налармѣ стоить, тай припрошуе: — „проши, проши... бо тамъ нашъ егомѣсъ, тай другой его- мѣсъ чекають на егомѣсе... проши...“

— Скажѣтъ вашому егомѣсеви, шо я зара- зѣсько тамъ надѣйду, лишь ту помолю ся троха — водновѣвъ Гринько. Паламаръ водѣйповѣвъ, а Гринько якъ не димне зъ церкви, то опинѣвъ

ся знесъ ажъ въ Бѣдулинцяхъ. — А нехъ тебе — каже — Гриньку, громъ смертельный грѣсно, нехъ тебе хобора тежка нападе, вѣжъ ты мавъ йти до мѣста по вапно, сѣрникъ, тай такъ!.. А теперъ шо? ходи якъ тая замотилѣчена вѣнце, тай самъ не знаешь, цп то ты, цп не ты?

— Гмъ... гмъ... — думавъ зновъ по хвилѣ Гринько — а бѣгме, шо я теперъ цѣлкомъ дур- ный... О, ту нѣбы самъ себе называю Гринькомъ, а ту властиво не знаю, цп то я, цп не я... Ага! ага! бѣи те грѣсте, та восанна, та вѣчерѣза! тѣфу! тѣфу! тѣфу! бѣи те енда божѣ!.. и ще разъ тѣфу! и ще разъ тѣфу! а нехъ тобѣ и ще разъ тѣфу!..

Дивитъ ся Гринько, розглядае ся, — але-жъ то ти самѣ Бѣдулинцѣ, кожда улѣця ему знако- ма, вѣнь знае майже кождый домъ, кождого жи- да... а то цп за якѣсь прислѣве? — Е, — сказавъ парентѣ самъ до себе — нехъ тобѣ вѣстатна го- дина буде зъ бѣдою! шо я буду грызти ся? гро- шѣ е, то поду и выпѣ собѣ зо два килички „бѣлонъ“, може воно шо лишь такъ поробило ся?... може то и я?... Ану! дѣи еи божѣ воле! — и потѣсь просто до „Великого Шмукля“, ко- трого люде знали зъ того, цп зъ Гербузовскыи „яснымъ паномъ“ заведе гиндлюе.

Выпивъ Гринько килишокъ, вышѣвъ другой, ба и третій... цп собѣ має жалувати? Грошѣ повна калитка, а вѣнь и такъ не знае, цп зъ нимъ поробило ся, цп вѣнь е, цп то вѣнь, цп не вѣнь?..

Пе Гринько Пшеннишый, ажъ година свитае... Але входять цѣ двоѣхъ якихое панковъ, а Гринь- кови цѣсь гей нѣбы то снитъ ся, цп то лѣокии пана Драбонцко, бѣдулинцко и Гербузов- ского дѣдича. — Дай вамъ Бои... здоровье — бормотитъ Гринько. — Пийте здоровѣ, водновѣда-

ють лѣокии, тай будѣмъ и самѣ пють, розумѣе ся, чисту воду, бо були у змовѣ зъ жидомъ, а тутъ лише уважають, абы Гринька добре спо- нти. Гринько не, жидѣ должавъ, лѣокии нѣбы платати жидови.

— Таже то я-я-я!.. бѣ... бѣгме... я-я!.. а плаѣтъ бы мене тр-р-р-рафивъ! — воркотѣи Гринько подѣ носомъ. А якъ вже добре здонѣвъ ся — тай кицѣ! и вже подѣ лавою. Тогда лѣо- каи взяли Гринька, одень за голову, другой за ноги, тай вынесли на двѣръ. Тутъ чекала вже на нихъ умысно пригатована фѣбра. Кинули Гринька на вѣзъ якъ барана, затаили конѣ, тай поѣхали просто до двора. Гринько нѣчо-гѣсько не знае, цп зъ нимъ дѣсе и де его везутъ. Спавъ, храпѣвъ, ажъ въ небѣ было чути. Еонъ бѣделаха не знавъ, цп на него змовѣли ся.

Польскій ксьовдѣзъ урадивъ зъ дѣдичомъ та- ке: У дѣдича бувъ дуже старый замокъ, а подѣ- нимъ страшенный лѣохи. Въ одномъ зъ тыхъ лѣо- хѣвъ уряджено цѣлкомъ заправджене некло, а въ другомъ небо. Въ неклѣ розпалили огонь, бѣвъ тамъ великанскій котель зо смолѣю, якѣсь страшный образы, чорты — словомъ, заправджене некло. Кинули тамъ Гринька якъ барабѣю, а самѣ чеканѣвъ поперебранѣвъ за чорговъ, цп то зъ того буде. А той храпѣтъ, ажъ лѣохи тря- суть ся!

Снитъ собѣ Гринько Пшеннишый, тай гадки не має, цп тутъ на него склало ся, не знае, цп вѣнь въ неклѣ. Але Гринько водѣснѣвъ глѣбо- ко, протягнувъ ся, голосно позѣхнувъ и глѣпъ — овъ! а то шо? — крикувъ переляканный. — Сусе небесный, Духоньку свѣтый! а я де? — а сердце такъ вотѣвае ся, такъ кадае ся, цп Гринь-

ко ажъ упрѣвъ. А ту зъ кута вылѣзло кѣлькохъ формалѣвъ, цп були поперебранѣвъ за чорговъ и ну-жѣ побренкувати ланцухами та желѣзными вилами. А нѣзъ середины, себѣ зо самого горла пекла, высунувъ ся найстарѣйшій чортиско, самѣ люциперъ и страшно на него подивѣвъ ся.

— Ну, Гриньку, — гукнувъ здорово старѣйшій чортиско — ты вже доста на земли нагулявъ ся, доста нагрѣшивъ — теперъ ты зѣбѣжѣ тай, ты вже въ неклѣ!

Гринько въ плачь: — Ой прошу божѣи ла- ски и лана чорта ласкаво, пуштѣтъ мене хочъ цѣ разъ на землю... я вже цѣлоки не буду грѣ- шити... не буду.

— Шо? — крикувъ гѣвѣю люциперъ, — тебе на землю пусятѣ? а ты драбе, то ты ду- маешь, цп люциперъ такой дурный якъ ты ро- зумный, абы мавъ втратити одну душу?... Ану хлопцѣ чорты, гей, а дайте но сему пѣикови до- бру прочуханку! — Люциперъ евиснувъ, ажъ въ ухахъ залицало, а ту якъ збѣжѣтъ ся чорты, декотрый зъ вилами, декотрый зъ суховилами, а дехто таки просто зъ грубезнымъ дручкомъ — и давай Гринька молотити! Бкѣтъ ажъ пѣити проситѣ!

— Хочѣтъ пѣити? — крикувъ зновъ люци- перъ. — Аптпчко, а дай но Гриньковѣ троха кивичѣи смолы! — Чорты прѣтагнули Гринька до мѣсяця, де бувъ розпаленный огонь, а одень подавъ ему зъ горы вже пригатовану розтопѣ- ну въ бланцѣ смолу и каже:

— Пій — бо бою! — а Гринько просѣтъ ся, а Гринько плаче, а лебедѣтъ: — Мои любѣ, мои солоденькѣ, мои чудовый наповѣ! пуштѣтъ мене цѣ разъ, хочъ еденъ разъ, хочъ на одну годину! тамъ, на землю, до моего села, най хотъ душу очищу, най высновѣдаю ся!.. прошу васъ, на- новѣ ласкави!..

О. Гр. Грушчъ.

Чи въ постѣ, чи не въ постѣ, мы все пишемъ правду. А вже, о редакторъ, мы не зъ вапаш оборы, щобъ фабриквали дописи зъ Канады, подицували «Канадійця» та чѣлнѣли вапаш «чието рускои душѣ». Дописувателю «Свободы» зъ Канады, що назвавъ себе «Канадійцемъ» есть Носенцъ Ржесньовскій зъ Dauphin. А якже, люде розумнѣ такъ думаютъ про вапу «напероу» агітацію, якъ стояло въ «Свободѣ».

За те васъ хвалить ся, що не відцурали ся своєю народности, любите свой народъ та сердечно бажаєте ему волѣ зъ польского та римского ярма. Тільки-жъ, батите, въ той вапаш заявѣ кромѣ слівъ, нема больше нічого. Хто любить мову свого народу, той не буде просити дозволу вѣдъ «Свѣтѣлаго, Правительствующаго, Всероссийскаго Синода» та ажъ після указу Н. 6570 користуватись своимъ дорогимъ скарсомъ. Се нѣлько и ображаючи до «лубины душѣ» для каждого Русина-Украинца, що чейже-жъ въ Америкѣ не повиненъ и не смѣе просити подѣльного дозволу.

Въ тягнете рускій народъ зъ польского та римского ярма, а ведете его въ московске ярмо. Зъ подѣ дощу подѣ рывну. Бачите, свѣтѣлий синодъ большій трохи політикъ, якъ вы. Вѣнъ знае, що до нашого брата-робѣтника не подѣйдешъ въ россійской мовѣ, то-жъ дали вамъ трохи волѣ писати тою мовою, якою мати вапаша вы сѣлѣували вамъ спѣванки, щобъ вы за помощью не тягнули народъ подѣ россійску нагайку. Россійскій урядъ засновує навѣтъ и польскій газеты въ той самѣй цѣли и хотѣ редакторъ подѣбнои газеты пише по польски, а прецѣнь Поляки тымъ не тѣпаться, а звать его запродавцемъ своего народа. Такъ само стоить справа и зъ панками иншихъ народностей, що за марий охланъ выслуговують ся ворогамъ своего народа за помощью своего роднои мовы. Мы бы рады знати, що се за народность, до котрой вы признаетесь, а котра «дѣшено существо»? А вже верхомъ цинизму зъ вапаш стороны та притворництвомъ есть се, що будѣмъ томы выдумали собѣ якусь радикально-украинську та грецко-католицку народность. Вы сами певно засмѣялись горко зъ тыхъ слівъ, коли ихъ побачили напечатаныхъ у «Свѣтѣ». Видко, що люде зегунають зъ глупдѣвъ на старости лѣтъ. Вы знаете дуже добре, що мы выстуємо рѣвно-жъ противъ усякихъ яремъ, хто-бъ намъ не побажавъ ихъ налжити на нашъ карки, будь тѣ ярма польскі, римскі, чи россійскі. У васъ що иншого, у васъ «широка, русская натура», що въ своимъ серденьку потрафитъ помѣстити всѣлякй суперечности. Хоть бы и чортови служили, абы лишь за те доллары въ кишени.

Зѣйна календаръ въ Россіи.

Комісія, вызначена до справы змѣны календаря въ Россіи, вже покончила свою параді. Комісія заявила, що противитъ ся принятию грегорианского календаря, бо и вѣнъ не точный. Зѣ взгляду на те треба припнати такий календаръ, котрый бувъ бы точный и давъ бы ся примѣнитъ до численна часу, уживающаго теперъ въ Россіи.

Королева англійска, Викторія, въ Ирландіи.

Вже вѣдъ 50 лѣтъ англійска королева не була въ Ирландіи. Треба знати, що мѣжъ Англією и Ирландією велика ненависть, бо Англіїцѣ дѣлать той край дуже. Ажъ теперъ, коли вѣдѣе война въ полуостровѣ Африцѣ, королева поѣхала вѣдѣдати Ирландію, щобъ въ той способъ подѣлѣблѣть мешканцямъ зеленого острова, абы тѣ не бунтувались противъ Англіи въ такую критичну хвилину для неї.

Зѣ босвица.

Бурамі зачинає ся поводити чимъ разъ лучше. Въ Лондонѣ не покоять ся за долю англійскихъ войскъ, бо Буры окружили головну англійску армію въ Бломфонтейнѣ и вѣдѣли тѣ до вѣтъ живности. Дня 5. цѣлѣ доносилъ Робертсъ, головный командантъ англійскихъ войскъ, що Буры взяли зновъ до неволѣ 5 вѣдѣловъ англійского войска, а за те до 50 жовнѣровъ переважно французскихъ до вѣвольцѣвъ, що служили у Буровъ, достались въ руки Англіїцямъ. Якъ видко, то заки Англіїцѣ дойдуть до Преторіи, столпѣ Трансваля, мусять зростити дорогу кровью и трупами.

Османъ баша вѣрѣ.

Дня 4. апрѣля умеръ турецкій герой зъ подѣ Плевны Османъ баша. Рѣкъ его уродженя не певный. Оди кажутъ, що родивъ ся вѣнъ въ 1832 р., а други, що въ 1837 р. Османъ ставъ славнымъ зъ того, що боронивъ завзято Плевны, коли россійскій войска стали вокругъ обложено. Черезъ 4 мѣсяцѣ боронивъ вѣнъ завзято зъ 56 тысячами войска противъ 120 тысячь Россіянъ. Въ трехъ битвахъ подо живъ вѣнъ трупомъ 30 тысячь найкраснишого, россійского войска, ажъ коли не стало его войска поживы подѣвать ся россійскому командантові Скобелеву. Османъ зборганізувавъ турецку армію на ладъ европейскій.

Генералъ Отисъ вертає.

Отисъ, генералъ американскихъ войскъ на Филиппинахъ, має вернути до Спол. Державъ на власне бажане, бо якъ кажутъ, Филиппинцѣ цѣлковито упокоєніи. Чи такъ оно есть, се ще велике пытане, бо вѣдѣлы Филиппинцѣвъ появляють ся въ розличныхъ сторѣпахъ и непокаяти американске войска. Провѣдника повстанцѣвъ Агвінальда годѣ взяти до неволѣ, бо вѣнъ уміє всьодо и все выхованути ся и схранити въ безпечне мѣсце.

— Въ Newark, N. J. дня 3. апрѣля 6. р. основало ся руске братство св. О. Николая. На початокъ вписало ся 21 членѣвъ. Выбрано слѣдуючій комитетъ: Николай Слякъ, предѣдатель; Иванъ Зущакъ, заступникъ; Теодоръ Вартко, секретаръ; Стефанъ Ванисъ, заступникъ; Василь Перунъ, касієръ; Гнатъ Дзюбакъ, заступникъ; о. Николай Подгорецкій и Иванъ Газда, контролѣры; Максимъ Котанскій и Антонъ Ковальчикъ м., надзиратель хорыхъ; Кость Корѣвъ; дверникъ. — Щастя Боже молодому братству!

— Газеты подаютъ, що два бурскі генералы Кроужъ и Бота сѣтъ зъ похождения Славянами. Кроужъ має походити зъ чешскои родины а Бота зъ хорваткою.

Кѣлько робѣтниківъ гине при лайнерской робѣтѣ?

Начальникъ майнерского бѣра стейту Пенсильвенія, Яковъ Родерикъ, каже въ своимъ сѣгорѣчнѣмъ справѣданю, що при копаню твердого угля въ Пенсильвеніи згинуло до теперъ 9,575 робѣтниківъ. Родерикъ зналоє вину тои такъ великой утраты людского життя на самыхъ властителей и заводителей копанель. Черезъ ихъ небалѣсть гине только робѣтниковъ. Родерикъ каже въ своимъ справѣданю, що на сто тысячь тонѣвъ выдуботоу угля гине оденъ майнеръ.

Діамантовый місіонарь.

Cecil Rhodes, місіоновый богачъ, що то має копанель вѣдѣментѣвъ въ полуостровѣ Африцѣ, а зъ намовы котрого Англіїцѣ ведутъ войну зъ Бурами, старается не лишь о доброй зыски для своихъ спѣльничковъ, але и о спасеніи своихъ ближнихъ. Видко, що той богачъ гадає собѣ, що паколи вѣнъ згорѣе золотѣ и діаментами, то другимъ треба лишити бо дѣи моральну потѣху. Родерикъ, закупивъ богато библий въ розличныхъ мовахъ, и поручивъ пороздавати ихъ помѣжъ всякобъ буреканъ и англійскихъ.

Замахъ на князя Валія.

Колі наслѣдникъ англійского трону князь Валія подорожувавъ по Белгіи, лѣкій инѣнцидентъ-лѣтний хлопѣвъ стрѣлявъ до него два разы. Куля не зранила сго, лишь перейшла шибамы въ повозѣ. Хлопчину сѣйчасъ арештовали, а коли спытали ся про причину его поступку, то вѣнъ вѣдѣлъ, що зробивъ се зъ помѣсты за те, що Англіїцѣ проливають невинно кровь Буровъ, бажачи выдерти въ нихъ ихъ родну вѣтчину.

Зѣвила релігію.

Жѣпка адмірала Дюи перейшла вже зъ католицизми церкви до епископальности. Сѣсю змѣну релігій поясняютъ собѣ тымъ, що адміралъ кандидує на президента, а політикеры не рады попирають католицизмъ. Адмірала жѣпка була лишь дварокъ въ католической церкви. Що то може жѣпоче честилюбіє.

Женщина — катъ.

Женщины сѣтъ вже адвокатами, лѣкарками, въ Америкѣ сѣтъ навѣтъ духовными деякими вѣроисповѣданъ, але ще нѣхто про те не чувъ, щобъ женщина бажала бути катомъ. А того хоче одна гарна вѣденка, що має 24 роки, а домагає ся того уряду на той подѣставѣ, що засудженому на смертъ буде пріятно глядѣти въ гарнѣ, чуткѣ очената катъ-женщины, паколи той стане закладати петлю на его шию.

Посидинокъ мѣжъ жѣпками. Двѣ панѣ зъ City of Мелісе поединкувались мѣжъ собою на революерны. Оди зъ нихъ небезпечно ранена. Другу женщину, що выпила неуспѣджену зъ поединку та двоухъ жѣвнокъ, сѣвѣдковѣ арештовала полиція.

«Американскій шляхтичъ», образъ зъ життя рускихъ робѣтниковъ въ Америкѣ, въ 3. актахъ, вже выйшовъ книжкою о 75 сторѣпахъ друку. Это хоче набути ту книжочку, най пришле до редакціи «Свободы» 17 цѣт., бо на мѣсяцъ коштує 15 цѣтѣвъ.

ПОСМЕРТНИ ВѢСТИ.

Анастасія зъ Цапѣвъ Олекса, л. 33, родомъ зъ Свѣржовы рускои, повѣту ясельского, въ Галичинѣ, жена члена «Р. Н. С.» Николая Олексы зъ McAdoo, Ра. ч. кн. гол. 1243, упокоѣла ся 19. марта 6. б. въ Ramey, Pa.

Вѣчная ѣи память!

СМѢШНЕ.

НА БАЛЮ.

Мати до своей допыки, хочъ гарно, але неконче мудро: — Мол дороженька, якъ молоді люде будуть ся тебе пытати про шо, то лучше змовчи, якъ, масѣ стрѣшити яку дурницію, бо сѣйчасъ погадають собѣ, що зъ тебе телятко. За хвилину зближася якийсь молодикъ и зачинає розговорѣ: — Пацѣ, вы чарующі! Дѣвчина мовчить. Приходить другій: — Я не знавъ, що и ангелы танцюють. Дѣвчина заодно мовчить. Обуренный молодой вѣдѣвался до товарища шопотомъ: — То правдѣе телятко! Дѣвчина бѣжитъ до матери вѣтѣшена: — Мамо, мамо, теперъ вѣдѣло менѣ вже говорити, иже мене по-знали.

НА ПОЧТѢ.

— Сей листъ за тяжкій, мусяте же припнати оденъ почтовый значокъ за 2 цѣнты. — То тогдѣ буде ще тяжшій.

ВСЕ ОДНО.

— Иване, що се такъ пишеть въ другой компанѣ — читати не можѣ?

— А то, прошу папа, зновъ певно собака торгѣе кота, а може то папѣ сѣвають? Сѣйчасъ подѣлю ся...

— Ганусю! Шо ты робишь, чому хустиною вѣдѣ поса обтираешь полумисли?

— То нѣчо! Бачите, що хустина и такъ брудна.

— Безъ грошей нѣчого не вѣдѣешь, мой сыне!

— Противно, зрѣблю...

— Цѣкавий я, шо?

— Довги, котрі ты поплаатишь дорогий отче...

— Скажи менѣ, Ицку, шо ты думаешь о томъ Иванѣ?

— Шо я маю думать?...

— Нѣколи нѣчо не говорить, тогдѣ знати, чи се чоловікъ разумный...

— Ой йой йой! ще и який въ цѣто разумъ!...

— Такъ тобѣ выдає ся?

— Певно! У него такий великій разумъ, шо его не може выспунити крозь такую залу губу.

Де есть?

Де есть Иванъ Гавронскій? Походить вѣнъ зъ села Сорвиря, коло Буковска, повѣта Сянокъ, що передъ 13 лѣтами оженивъ ся въ Lansford, Pa. зъ Марією Ваппичко и бравъ шлюбъ въ айришскомъ костелѣ. Хто бы о нѣмъ знавъ, най ласкаво дѣнесе до уряду парохіального въ Plymouth, Pa., або вѣнъ самъ най зголоситъ ся для важной и конечной справы. Адресъ: REV. D. POLIVKA, Box 1144 PLYMOUTH, Pa.

— ЕСЛИ —

маете якѣ право, хочете продати або купити въ старѣмъ краю грунтъ, достати сплатѣть або грошѣ щѣсте по-слали до старого краю — удайтеся зъ тымъ до Пырча, въ Олпфантъ. Вѣнъ вамъ дѣбре зробить и порадить. Адресъ:

D. Pyrez, Box 355. — Olphant, Pa.

НОВЫ КНИЖКИ.

Библия нов. и ст. Зѣвѣта (пер. выд.) 3.00
Библия 3, 4, 5, 6, 2.50
Апокрифы новозавѣтны, А. 1.20
Кобзаръ Шевченка для холодѣвъ 1.20
Ближній, образки и оповѣданя Бордуляка 1.40
За бѣгъ, драма 5 д., Гринченка 50
Ворогъ народа, др. 5 д., Ибсена 50
Короткій оглядъ руско-укр. письменства вѣдъ XI—XVIII ст., Макарушка 15
Середъ бурѣ, драма 8 д., Гринченка 30
Соволики, ком. 4 д., Григоріевича 30
Нахмарило, ком. 4 д., Гринченка 20
Линерѣва, драма 5 д., Мирного 20
Торговля жемчугами, комедія 4 д., Целіанского 20
Мѣвъ народъ, пов. Школиценка 20
Въ гостяхъ добре, домъ тѣмъ, Дроздъ 40
Календаръ «Прогрѣвѣтъ» на р. 1900 40
Календаръ Общ. Калк. на р. 1900 40
Православный календаръ буювъ 45
Угварскій календаръ 20

Адресъ: J. J. Ardan, Box 418, Olphant, Pa.

Цѣпникъ, выслалъ на жадає дарво.

Юліанъ Копилянскій

(JULIAN KOPYSCIANSKI) 424 Shamokin str. ШАМОКИНЪ, ПА.

Перворядный салонъ рускій. — Найлучшій напитокъ можна ту достати, якъ: пиво на шклянки и бутельки, вина розманоу гатунку, горѣвки досконалы, цигара дуже добры. Спѣшѣтъ Братя Русины до своего братчика Юлька.

АДВОКАТЪ ЗѢ СТАРОГО КРАЮ.

— докторъ правъ — ЮЛІАНЪ ЧУПКА.

3 North Main St. — Wilkes Barre, Pa.

Хто хоче въ Галичинѣ вѣдѣбрати грунтъ, сподѣвъ, сколектовати грошѣ, увольнити ся вѣдѣ Waffelcuping и контроль войска, або боронити ся въ процесѣ, такожъ послати повномѣчѣ, най ся зголоситъ до д-ра Чупки. Адресъ на почтѣ: P. O. Box 372, Wilkes-Barre, Pa.

Йосѣфъ Пейко

рускій готельникъ — Cor. Commercial & Franklin Street — въ ШАМОКИНѢ, ПА.

Запрошує вѣсѣхъ Русинѣвъ до себе на сѣбѣе пиво и добру вѣску. Хочете добре забавити ся, идѣтъ до Пейка. Чекаешь на „стріткаръ“, зайдѣ до Пейка, а нѣколи не спизнишь ся, бо она йде попри самѣй дверѣ.

Першій, рускій салонъ и реставрація въ ШПЕСБУРГѢ, ПА.

Не вѣдѣтѣ нѣмъ знають нашѣ Шпесбурчане и зѣ околѣдѣ АЛЕКСАНДРА ФЕДОРЧАКА, котрый 10 лѣтъ працювавъ у шпесбургскихъ фабрикахъ. Має вѣнъ теперъ газный салонъ, де можѣ достати напитковъ всякого рода, а при томъ утримѣе дуже чистеньку реставрацію, де можѣ достати всякаго їданья, якого лишь забажете. Каждый Русинъ має бы смертельный грѣхъ, якъ бы до другихъ ѣшовъ, а своего оминувъ. Салонъ Алекс. Федорчака подѣ назъ „народный готель“ есть при Carson Str. No 716 мѣтъ 7 а 8 улицѣмъ недалеко рускои церкви.

ПРОДАЖЬ ОБУВИ!

Если хотите купити черевикъ танѣ и модно и доладно зробленый, идѣтъ до складу обуви Gable-a.

W. J. Gable
сусѣдний двѣръ коло почты въ МТ. CARMEL, PA.

T. TALPASZ

ТЕОДОЗІЙ ТАЛПАШЪ
РУСКІЙ РЕСТАВРАТОРЪ

— и —
ГОТЕЛЬНИЧІЙ

246 Pearl Str.

Shamokin, Pa.

Недалѣкъ рускои плебаніи.

Доброй вечерѣ дружѣ мой!
— Доброй вечерѣ, свѣте!
А куды такъ спѣшите?
— До Талпаша, братѣ!

Шо за Талпашъ? Зѣбди вѣнъ?
— Та-жъ краинѣ нашѣ милый
— У него вѣсѣ Русины
— Покарѣляють силы!...

— Шо за бригада я пѣво тамъ!
— Обождѣтъ ся файно!
— Обслугує якъ братамъ!
— Тако изъвѣчайно!

HENRY FREY

PHOTOGRAPHER

421 Lackawanna Ave.

Scranton, Pa.

Хочешъ мати красну фотографію, вѣрнѣй портретъ, зайдѣ до того фотографа. Нѣрѣшѣ зѣ шлюбѣ зайдѣ въ жѣвнюю до него, дай ся вѣдѣбрати, а будешь мати на цѣлѣ жѣте памятку. Маєшь красну дѣтѣнку, дай фотографовати у него, а будешь мати краснѣй образъ. Есть у Васѣ братство, най зайдѣ до того фотографа, а вѣнъ вѣнъ зрѣбѣтъ фотографіи и портреты, яки хочете. — За роботу старантує.

РУСКІЙ КРАВЕЦЪ.

Въ Шамокінѣ, Па. мешкає рускій кравецъ

ПЕТРО КУЗМІЧЪ.

146 Lincoln str.

Робитъ вѣнъ всѣлякѣ уборы мужской складно и дешево.

Хто у него замовить уборы, нѣколи того не пожуле.

Вѣсѣ идѣтъ до него!

Ощаднѣсть — се грошѣ въ кишени!

Хочешъ красной убора за 3 дол. иди и купи его у Р. А. Stief-a, а заощадишь грошѣ.

Хочешъ купити гарнѣе убрѣне за 4, 5, 6, 7 дол. або и выжше иди до Р. А. Stief-a, а заощадишь грошѣ.

За всѣлякимъ бѣзѣмъ спѣднимъ и верхнимъ, по сорочкамъ, капелямъ, краваткамъ изъвѣдѣной моды и по инши товары идѣтъ до Р. А. Stief-a, бо у него наибольшій складъ на цѣлу околѣцу.

За всѣлякимъ бѣзѣмъ спѣднимъ и верхнимъ, по сорочкамъ, капелямъ, краваткамъ изъвѣдѣной моды и по инши товары идѣтъ до Р. А. Stief-a, бо у него наибольшій складъ на цѣлу околѣцу.

Хочешъ красной убора за 3 дол. иди и купи его у Р. А. Stief-a, а заощадишь грошѣ.

Хочешъ купити гарнѣе убрѣне за 4, 5, 6, 7 дол. або и выжше иди до Р. А. Stief-a, а заощадишь грошѣ.

За всѣлякимъ бѣзѣмъ спѣднимъ и верхнимъ, по сорочкамъ, капелямъ, краваткамъ изъвѣдѣной моды и по инши товары идѣтъ до Р. А. Stief-a, бо у него наибольшій складъ на цѣлу околѣцу.

Хочешъ красной убора за 3 дол. иди и купи его у Р. А. Stief-a, а заощадишь грошѣ.

Хочешъ купити гарнѣе убрѣне за 4, 5, 6, 7 дол. або и выжше иди до Р. А. Stief-a, а заощадишь грошѣ.

За всѣлякимъ бѣзѣмъ спѣднимъ и верхнимъ, по сорочкамъ, капелямъ, краваткамъ изъвѣдѣной моды и по инши товары идѣтъ до Р. А. Stief-a, бо у него наибольшій складъ на цѣлу околѣцу.

Хочешъ красной убора за 3 дол. иди и купи его у Р. А. Stief-a, а заощадишь грошѣ.

Хочешъ купити гарнѣе убрѣне за 4, 5, 6, 7 дол. або и выжше иди до Р. А. Stief-a, а заощадишь грошѣ.

За всѣлякимъ бѣзѣмъ спѣднимъ и верхнимъ, по сорочкамъ, капелямъ, краваткамъ изъвѣдѣной моды и по инши товары идѣтъ до Р. А. Stief-a, бо у него наибольшій складъ на цѣлу околѣцу.

Хочешъ красной убора за 3 дол. иди и купи его у Р. А. Stief-a, а заощадишь грошѣ.

Хочешъ купити гарнѣе убрѣне за 4, 5, 6, 7 дол. або и выжше иди до Р. А. Stief-a, а заощадишь грошѣ.

За всѣлякимъ бѣзѣмъ спѣднимъ и верхнимъ, по сорочкамъ, капелямъ, краваткамъ изъвѣдѣной моды и по инши товары идѣтъ до Р. А. Stief-a, бо у него наибольшій складъ на цѣлу околѣцу.

Хочешъ красной убора за 3 дол. иди и купи его у Р. А. Stief-a, а заощадишь грошѣ.

Хочешъ купити гарнѣе убрѣне за 4, 5, 6, 7 дол. або и выжше иди до Р. А. Stief-a, а заощадишь грошѣ.

За всѣлякимъ бѣзѣмъ спѣднимъ и верхнимъ, по сорочкамъ, капелямъ, краваткамъ изъвѣдѣной моды и по инши товары идѣтъ до Р. А. Stief-a, бо у него наибольшій складъ на цѣлу околѣцу.

Хочешъ красной убора за 3 дол. иди и купи его у Р. А. Stief-a, а заощадишь грошѣ.

Хочешъ купити гарнѣе убрѣне за 4, 5, 6, 7 дол. або и выжше иди до Р. А. Stief-a, а заощадишь грошѣ.

За всѣлякимъ бѣзѣмъ спѣднимъ и верхнимъ, по сорочкамъ, капелямъ, краваткамъ изъвѣдѣной моды и по инши товары идѣтъ до Р. А. Stief-a, бо у него наибольшій складъ на цѣлу околѣцу.

Хочешъ красной убора за 3 дол. иди и купи его у Р. А. Stief-a, а заощадишь грошѣ.

Хочешъ купити гарнѣе убрѣне за 4, 5, 6, 7 дол. або и выжше иди до Р. А. Stief-a, а заощадишь грошѣ.

За всѣлякимъ бѣзѣмъ спѣднимъ и верхнимъ, по сорочкамъ, капелямъ, краваткамъ изъвѣдѣной моды и по инши товары идѣтъ до Р. А. Stief-a, бо у него наибольшій складъ на цѣлу околѣцу.

Хочешъ красной убора за 3 дол. иди и купи его у Р. А. Stief-a, а заощадишь грошѣ.

Руско-англійскій провѣдникъ.

—ЗЛАДІВЪ—
Стефанъ Макарь.

(Дальше.)

15. Посылка грошей.

Грошѣ можна посылати почтою, експресомъ або черезъ банкъ. Если кто хоче посылати грошѣ почтою, то йде на почту и заявляє се почтарови. Почтарь дає посылачу карточку (бланкетъ), котрый треба вышвытати Если кто не вмѣе писати, то за него може писати хто инший або почтарь. Крѣмъ того почтарь выписує другу карточку и ту вѣддає посылачу. Той бере ту карточку и вкладає въ листъ, а ошѣлая посылаетъ той листъ зъ тою карточкою до того, кому хоче грошѣ заслати. Безъ тої картки не выдадутъ грошей на другої почтѣ. Такъ само посылаетъ ся грошѣ черезъ «експресъ», що ихъ компанія розвозитъ пакунки и має свой офісъ на жѣлѣзничныхъ стаціяхъ. За посылку грошей черезъ «експресъ» або почту платитъ ся майже однаково. Оплаты при пересылцѣ почтою:

Если кто посылаетъ не больше якъ:

\$2.50	платитъ	3	центы.
до 5.00	„	5	центѣвъ
10.00	„	8	„
20.00	„	10	„
30.00	„	12	„
40.00	„	15	„
50.00	„	18	„
60.00	„	20	„
75.00	„	25	„
100.00	„	30	„

Крѣмъ поданої выше таблички кѣлько платитъ ся за посылку грошей, треба ще доплатити до каждой посылки 2 центы яко военну таксу. Такимъ способомъ наитанща посылка коштує 5 центѣвъ а найбільша 32 центы. Треба ту и те знати, що одна посылка грошей почтою не може больше выносити якъ 100 долларѣвъ. Если кто посылаетъ больше, то ту суму, що понадъ 100, муситъ посылати на окремый money order. Найдогѣднѣйше и найтанще посылати грошѣ банкомъ, а то въ той способѣ. Если въ якѣй мѣсповѣсти есть банкъ, то хочащій посылати грошѣ до другого, йде до банку, складає тамъ означену суму и проситъ банкира (або и самъ те зробити) выписати чекъ на имя, кому хоче выслати грошѣ. На чекъ прилѣпляєсь теперъ за 2 центы банковый значокъ и той чекъ посылачу выкладає до листу и засылає почтою. Коли вѣдбирающій одержитъ листъ зъ чекомъ, йде до своего банку и тамъ вышлатує ему грошѣ. Розумѣсь, що якъ кого въ банку не знаютъ лично, то муситъ поставити свѣдка, що вѣтъ той самъ, на котрого имя выписаный чекъ. Рѣвно-жъ передъ вѣдобрѣнѣмъ грошей треба пѣдписатися на вѣдворотной сторонѣ чеку. Кто не вмѣе писати, того пѣдписе самъ банкиръ при свѣдкѣ. Той способѣ посылки грошей уживають найбільше купцѣ и взагалѣ тѣ, що обертають большою сумою грошей.

16. Ъзда жѣлѣзницею (треномъ).

Въ Америкѣ жѣлѣзницѣ належать до частныхъ компаній и тому они накладываютъ цѣну ѣзды послиа ихъ вподобы. Звычайно за миль ѣзды жѣлѣзницею (треномъ) платитъ ся 3 центы, а если кто вѣдъ разу купитъ собѣ книжочку (mileage book) на 1000 миль, то платитъ 20 долларѣвъ, значить 2 центы за миль. Кто купитъ тикетъ а везе зъ собою пакунокъ, который вѣзти не больше якъ 150 фунтѣвъ, не платитъ ничѣ за его перевозъ, а хто ѣде на повъ тикету може везти дармо пакунокъ 75 фунтѣвъ.

17. Посылка пакункѣвъ.

Пакунки можна посылати або поштынымъ потягомъ (экспресомъ) або тятаровымъ (per freight). Въ першомъ случаю платитъ ся дорожше, въ другомъ танще, а до каждой мѣсповѣсти есть означена сумма за посылку послиа того якъ далеко ѣде пакунокъ и кѣлько важитъ. И такъ експресомъ пр. пакунку 100 фунтѣвъ ваги зъ Мт. Кармель до Нью Йорку коштує \$1.00, а той самъ пакунку зъ Мт. Кармель до Шепандоа коштує 40 ц. Наименше платитъ ся 25 ц., а въ послѣднихъ часахъ додано ще оденъ центъ больше за каждую посылку яко военный податокъ.

Если кто посылаетъ грошѣ яко пакуночекъ експресомъ, то за наименше \$6.00 платитъ 15 центѣвъ. Почтою можна такожъ посылати пакунки, але тѣ не смѣють важити больше якъ 4 фунты и вѣдъ такого пакуночка платитъ ся цента вѣдъ унции. За посылку книжочкѣ платитъ ся 2 центы вѣдъ унции. Посылка пакункѣвъ потягомъ тятаровымъ (per freight) есть дуже таниа, а платитъ ся послиа просторони. Если пакунки (куфры) лишаєсь на стаціи въ магазинѣ больше якъ 24 години, то за першу добу платитъ ся 25 центѣвъ, а за каждую сѣдуючу добу по 10 центѣвъ, доки пакунку не буде забраный.

18. Телефоны.

Сѣтъ телефонѣвъ есть сильно въ Америкѣ розгалужена. Суть телефоны заведенъ въ мѣстѣ та поможѣ поблизыми мѣсповѣстями и за уживане такого телефону платитъ ся мѣсячно различно, хто дастъ собѣ завести ихъ въ своихъ домѣ. Если кто хоче говорити телефономъ на короткой линіи до поблизкой мѣсповѣсти або до кого небудь въ томъ самѣмъ мѣстѣ, то за 5 минутъ розговору, платитъ 10 центѣвъ.

Говорене телефономъ на далеку просторонъ есть досытъ дороге, а цѣна зависить вѣдъ просторони на яку хочемо говорити та вѣдъ того ще, кѣлько треба заплатити послиацѣви, що прикликує того, зъ кимъ хочемо бесѣдувати.

19. Телеграфы.

Телеграфичный компаніи въ Сполуч. Державахъ числятъ за посылки телеграмѣвъ вѣдповѣдно до вѣддѣлѣня. Вѣдъ каждой телеграмѣ, що не мѣститъ въ собѣ больше лишь 10 слѣвъ, платитъ ся въ Пенсильвѣнѣи 26 цит. вчислюючи въ те центъ военного податку. Если кто подає больше якъ 10 слѣвъ, то вѣдъ каждого дальшого слова платитъ ся 2 центы. За адресу на телеграмѣ и пѣдпись посылачуемого не платитъ ся зовсѣмъ.

Если-бъ кто хотѣлъ телеграфувати зъ якої небудь мѣсповѣсти въ Пенсильвѣнѣи до якої небудь мѣсповѣсти въ иншомъ стейтѣ и на вѣдворотъ, то за телеграму, що мѣститъ въ собѣ 10 слѣвъ платитъ ся такъ:

30 стейту Пенсильвѣнѣи до стейту або территоріи

Alabama 50 цт.	Maine 50 цт.	Nova Scotia 50 цт.
Arizona \$1.00	Manitoba 75 „	Ohio 40 „
Arkansas 60 „	Maryland 40 „	Oklahoma 75 „
California 1.00	Michigan 50 „	Ontario 50 „
Colorado 75 „	Minnesota 60 „	Pennsylvania 25 „
Connecticut 40 „	Mississippi 50 „	Quebec 50 „
Delaware 40 „	Missouri 60 „	Rhode Island 40 „
Distr. Columbia 75 „	Montana 75 „	S. Carolina 50 „
Florida 60 „	Nebraska 60 „	S. Dakota 75 „
Georgia 50 „	Newada 1.00	Tennessee 50 „
Idaho 1.00	New Brunswick 50 „	Texas 75 „
Illinois 50 „	New Hampshire 50 „	Utah 75 „
Indian Territory 75 „	New Jersey 40 „	Vermont 50 „
Iowa 50 „	New Mexico 75 „	Virginia 50 „
Kansas 60 „	New York 40 „	Washington 1.00
Kentucky 50 „	North Carolina 50 „	W. Virginia 40 „
Louisiana 60 „	North Dakota 75 „	Wisconsin 50 „
		Wyoming 75 „

Якъ мы вже згадали, що до тої цѣны додає ся ще центъ яко военный податокъ.

20. Цосылка телеграму до старого краю.

Кому бы кѣлсь довелось телеграфувати до старого краю, то муситъ про се знати, що дрѣтъ телеграфичный йде моремъ по подѣ воду та що телеграму муситъ напередъ оплатити. Въ Сполуч. Державахъ не числятъ адресы, а до старого краю треба платити и за адресъ и за пѣдпись. Телеграфувати можна въ якѣй небудь мѣвѣ лишь сѣся телеграма муситъ бути написана латинскими буквами. Кто телеграфує зъ Пенсильвѣнѣи до Австрій, то платитъ за каждое слово 37 центѣвъ, до Нѣмеччины 28 ц. за слово, до Угорщины 37 ц., до Голландіи 35 ц., до Англіи 28 ц., до Россіи европейскої 46 ц., а до Россіи въ Азіи 39 ц. за слово.

21. Якъ Американцѣ числятъ часъ?

Американецъ, коли спытатъ ся его, котра година, вѣдповѣдає, що есть точно та або ся година, а если вже минула пр. година 5, то ажъ до 30 минутъ по 5 все каже, що есть 15, 20 або половина по 5-ой; а коли вже мине 30 минутъ по пятѣй, то тѣ минуты, кѣлько бракує до шестѣи зачислює до той-жъ години. И такъ: What time is it? (Гват таймъ изъ ит), котра година? Американецъ вѣдповѣдає:

It is five minutes past five (Итъ изъ файвъ мняютъ паст файвъ) пять минутъ по пятѣй.

It is quarter (квортъ) past five, четверть по пятѣй.

Twenty two minutes past five, 22 минуты по пятѣй.

Half past five (гаф пест файвъ) повъ до шестѣи (цѣвъ по пятѣй). Quarter to six, четверть до шестѣи.

It is on the stroke of six (Итъ изъ ан те страк ав синк) точно шестѣа година.

Мѣй годинникъ поспѣшає: my watch is too fast (май вачъ изъ ту фаст).

Мѣй годинникъ опѣзняєсь: my watch is too slow (слоу).

Мѣй годинникъ йде о 10 минутъ опѣзняєсь: my watch is ten minutes too slow.

Мѣй годинникъ переставъ ходити: my watch has run down (май вачъ гез рон даун).

(Дальше буде.)

Купуйте книжки и газеты!

Листки Свободнаго Слова N. 8, 12, по 16
Наканунъ N. 8, 9—10 по 11
Свободная Мысль N. 1, 2 и 3 по 11
Буревѣ. За его лѣтъ (выпущено 210) \$1.10
Дебаторъ Мокривскій. Воспоминанія ч. 1, 2 и 4 по 35
Правдникъ. Самооудъ толпы въ странѣ свободы 11
Правдникъ. Женщина въ странѣ свободы 11
Прозора. Пригласа Саранина 11
Вѣгъ на Украинѣ 11
Толстой. Воскресеніе ч. I. 80
„ ч. II. 60
Цѣна 3-ей части еще неизвѣстна. Отдѣльные выпуски (есть ихъ уже 11) по 14 цит. Подписка теперь прекращена. Подписавшіе ся прежде, получаютъ романъ безъ доплаты.
За почту платити самѣй.
Адресуйте:

A. Wasserman,
29 Clinton str. near Stanton str.
NEW YORK, CITY.

Dr. John Szlupas
421 Penn. Ave.
SCRANTON, PA.

Знаменитый лѣкарь. Довольствитъ практика дала ему способностей стати добрымъ лѣкаремъ. Лѣчить успешно всякого рода гороби. Має такожъ свою власну рѣтнику, въ которой виробляють ся дуже добры и помѣщай лѣкарства.

Розмовитъ ся по руски, литевски, по польски и по англійски. — На цѣлой околицѣ знаютъ добре Шлюпаса.

РЕСТАВРАЦІЯ и КА-
ВЯРНЯ.

✱ TROMETER'S ✱
(Тромейтеръ)
Cor. Rock & Sunbury str.
SHAMOKIN, PA.

напротивъ National Bank.
Свѣдѣня. Обѣды, Вечерѣ.

Въ каждомъ часѣ можна достати такъ горячій чай и зинья перекуски. Потравы прилагодженъ на европейскій способъ, дуже смачно. Услуга солидна. Окремѣ комнаты для родинъ. Найлучшій вина, пива, лікеры, горѣлки и всѣ можливѣ напитки. Цѣна дуже мала.

УВАЖАЙТЕ, БО И ТО ВАЖНЕ!

Хто бы мавъ деяке право най не ходитъ по покупныхъ жидѣвскихъ, такъ званныхъ „тлумачахъ“, але най удасть ся до правдивого адвоката Вплѣмъ Вокелека, въ Скрантонѣ. Вѣтъ за лагоджує всякій справы въ судѣ ту-п въ старѣмъ краю. Зъ нимъ можна розмовити ся по руски.

Адресъ его такий
W. Vokolek
ATTORNEY AT LAW,
502 Lackawanna Ave.
COR. WASHINGTON AVE
Scranton, Pa.

РУСКА ВУЧЕРНЯ
Игнатія Трохановского,
на Second Str.
в Mt. Carmel, Pa.

Все свѣже и добре мясо, ковбасы шинки, солонину и все можете купити у своего русского вучера, а то по дуже низкой цѣнѣ. Розвозитъ все по дому. Хвалитъ богато но треба, бо добре само хвалитъ ся.

Dr. F. J. Meek
Д-р МИКОЛАЙЧИКЪ
Cor. Shamokin and Chestnut str.

Одинокий лѣкарь-славянинъ на цѣлѣ мѣсто. Лѣчитъ всяка недуги со-вѣстою и въ короткій часѣ. Особенно незрѣванный лѣкарь въ справѣхъ полоничныхъ. Говоритъ по англійски, руски и польски. Горячо поручаемо сего знаменитого доктора нашимъ Русинамъ.

Иванъ Глова

JOHN GLOWA

(POSTMASTER)

Excelsior, Pa.

ОДИНОКИЙ СТОРЪ НА ЦѢЛЫЙ EXCELSIOR.

Всякій потрѣбный рѣчъ до житя, якъ такожъ можна купити убраня майнерскіи и звичайніи.

Посылає такожъ грошѣ до всѣхъ частей свѣта, скоро, тано и бесчечно.

Продає шифкарты.

Не вѣдъ нынѣ вже знаютъ люде солидного Ивана Глову.

ВЕЛИКИЙ КОМПАНИЧНЫЙ СТОРЪ

Russian Mercantile Co. Ltd.

— ВЪ —

Shamokin, Pa.

327 Shamokin st.

Наибольший рускій компаніичный сторъ въ Америцѣ. Заложений ще въ роцѣ 1889, а теперъ побольшеный, украшений и на ново урядженый. Новый домъ великій, красный, который компанія купила 1896 року за \$18.000 доказує, що може компаніична работа. — Вѣтъ розумный Русины належать до той компаніи, купують зъ своего власного стору значить, спмагають самыхъ себе. — Мѣсячно обертає сторъ сумою \$2000.

Зарядає нимъ:

Теодоръ Федько

Одень зъ наибольшихъ броварѣвъ въ Америцѣ.

ВАРИТЬ ПИВО НА КРАЕВЫЙ СПОСОБЪ, БЕЗЪ ВСЯКИХЪ ПРИМѢШКОКЪ.

Хто лишь разъ по-коштує сего пива, то ипшого вже не хоче пити.

Голова вѣдъ него иколки не болитъ, бо есть здоровье и по-живное.

НЕ ТРЕБА ЕГО ЗЪ РЕШТОЮ ХВАЛИТИ, БО ДОБРЕ САМО ЗА СЕБЕ ГОВОРИТЬ.

Пийте пиво зъ бровару:

E. ROBINSON'S SONS,

LAGER BEER BREWERY,

435 to 455 N. 7-th Str.

SCRANTON, PA.

Telephone calls: GENERAL OFFICE 2333. NIGHT CALL 4854.

Hotel

HETMAN CHMIELNICKI

Alex Halaburda,

Mt. Carmel, Pa.

Кѣло лігайского дна есть рускій готель, одинокий на цѣлѣ мѣсто рускій готель. Чистенько тамъ, всякій напоѣ, якъ віска, пиво, румъ, темер и ин. дуже добръ и здорѣвъ. Кто хоче переночувати, знайде тамъ чистѣ ложко и чинну услугу.

Ату Русинъ! Чи-жъ будемо все ходити во чужихъ людяхъ и за свои грошѣ по куталѣ стоять!

STANISLAW SZARZYŃSKI

805 Carson str.

S. S. PITTSBURG, PA.

Антикарь зѣ старого краю. Має лѣкарства на всѣ хоробы, навѣтъ на гостѣи и мадру. Одень бльоукъ вѣдъ русковъ церкви.

Пошрайте своего!

J. BOBKOWSKI

ПРЕДПРИЕМЦЯ ПОХОРОНѢВЪ.

Винаймає такожъ „керицѣ“ на похороны, крестини и вѣсѣля по дуже низкихъ цѣнахъ.

Кѣло лігайского дна есть рускій готель, одинокий на цѣлѣ мѣсто рускій готель. Чистенько тамъ, всякій напоѣ, якъ віска, пиво, румъ, темер и ин. дуже добръ и здорѣвъ. Кто хоче переночувати, знайде тамъ чистѣ ложко и чинну услугу.

Ату Русинъ! Чи-жъ будемо все ходити во чужихъ людяхъ и за свои грошѣ по куталѣ стоять!

Гавриэль Малинякъ

Гуртовный складъ (Wholesale)

20 Market st.

SHAMOKIN, PA.

Має завсѣгды на складѣ свѣже, добре пиво въ великихъ и малыхъ бѣчѣвахъ зъ наилучшихъ броварѣвъ, горѣвки (whiskey) и лікеры наилучшого гатунку.

Братя! заможляйте у своего!

ОДИНОКИЙ РУССКИЙ СТОРЪ ЗЪ УБРАНѢМЪ НА ЦѢЛЫЙ ОЛИФАНТЪ, ПА.

Юрія Хляка.

Хто хоче мати добре и красне убране, а ще до того за тани грошѣ, то най йде купувати до Ю. Хляка, но най не забуде взяти и грошей зъ собою, бо тамъ усеє cash.

Продає вѣтъ такожъ „шифкарты“ и посылаетъ грошѣ до всѣхъ частей свѣта. — Йдѣтъ до старого знакомого!

O. Murdza & Bro s

46. Second st.

MT. CARMEL, PA.

О. МУРДЗА и БРАТѢ.

Сторъ заосмотреный наилучшими товарамъ, спровадживанийми впрѣстѣ зъ першорядныхъ складѣвъ. Живитъ вѣтъ магазинъ всѣхъ Русинѣвъ въ Mt. Carmel. Продає такожъ майнерскіи одига и посылаетъ грошѣ до старого краю тано, точно, скоро и безпечно.

Свѣдъ до своего — а до чужого не плаѣє. Жидѣтъ омикають въ чалова!

СВОИ ДО СВОГО!

Ефремъ Лучковецъ

E. INDEPENDENCE near VINE STR.

въ Шамокінѣ, Па.

— РУССКИЙ ГОТЕЛЬ. —

Чистенькій тамъ готель зѣ всякими выгодами. Пиво, вино, віска, темеръ и други напоѣ все свѣжий и наилучшого гатунку. Услуга чемна и солидна. Скланки великѣи и малѣи послиа вподобы.

Lehigh Valley R.R.

In Effect May 19, 1899.

Пассажерскіи трены зъ Mt. Carmel до Buffalo, Scranton, Elmira, Wilkes-Barre, White Haven, Hazleton, Mauch Chunk, Allentown, Bethlehem о год. 7:18 и 9:40 до полудня; а 12:18 и 4:40 по полудни.

До Philadelphia и New York-у о год. 7:13 до полудня и 12:18, 4:40 по полудн.

До Centralia, Shenandoah, Mahanoy City, Pottsville, Hazleton и до всѣхъ стаціи въ оклицяхъ вуглевыхъ о год. 7:13, 9:40 до полудн. и 12:18, 4:40 по полудни.

До Shamokin о год. 7:30, 11:21 до полудн; а 2:30, 6:42 и 9:56 по полудни.

Экспресовіи трены до Philadelphia и New York-у о год. 7:13 до полудня; 12:18 и 4:40 по полудни.

Трены до Mt. Carmel.

3 New York-у о год. 8:10 до полудня и 4:10 по полудн. Въ недѣлю о год. 1:30 по полудни.

3 Philadelphia и о г. 4:10, 9:00 до полудн. 4:50 по полудн. Въ недѣлю о год. 1:32 по полудн.

3 Pottsville о год. 9:46 до полудн. 12:30, 5:05 и 8:15 по полудн.

3 Wilkes-Barre о год. 8:00 до полудня, 3:05 и 6:00 по полудн. Въ недѣлю о год. 3:05 по полудн.

Недѣльный трены до: Philadelphia и New York-у и до всѣхъ стаціи межъ тими мѣстами о год. 9:10 до полудня.

До Pottsville, Hazleton, Wilkes-Barre и до всѣхъ стаціи въ оклицяхъ вуглевыхъ о год. 9:10 до полудн. и 5:05 по полудни.

Недѣльный трен до Shamokin о год. 11:20 до полудн. и 7:58 по полудн.

CHAS. S. LEE,
Gen'l Pass. Agent,
R. H. WILBUR, General Supt.

УВАГА! Кто хоче ѣхати на Весты, най ужити собѣ тикетъ на лігайскѣ желѣзницѣ, бо найтумашѣи и найвѣдѣнѣйша. Поблизши информации уздайте ся до:

JOHN S. LAUGHLIN,
Agent L. V. R. R. Mt. Carmel, Pa

Учѣте ся, браты мои!

Думайте чптайте,

И чужому научайтесь,

И своего не пуряйтеся!

Т. Шевченко.

Всюды вѣвечитъ ся правда,

Всюды панує брехня,

Въ вашихъ лишь сердцахъ, о братя,

Най не повстане вона!

Ив. Франко.